

JĘZYK POLSKI W UŻYCIU

Trauma Holokaustu może przechodzić na kolejne pokolenia, źródło: www.dzieje.pl

U dzieci i wnuków Żydów ocalonych z Holokaustu występują symptomy traumy wyniesionej z doświadczenia Zagłady przez ich rodziców i dziadków - twierdzą naukowcy z Uniwersytetu w Hajfie. O wynikach badania pisze w poniedziałek izraelski dziennik "Haarec". Trauma przenoszona na kolejne pokolenia jest wciąż kontrowersyjnym zagadnieniem wśród izraelskich ekspertów. Naukowcy dochodzą często do sprzecznych wniosków.

Doktor Miri Szarf oraz profesor Ofra Majsels przeprowadziły badanie z udziałem 196 Izraelczyków, którzy są dziećmi ocalonych z Holokaustu. Badane osoby prowadzą normalne życie i nie cierpią na zaburzenia psychiczne. Badaniami również objęto ich dzieci, czyli trzecie pokolenie, średnio w wieku 18 lat.

Wiele osób z drugiego pokolenia zaraziło się lękiem swoich rodziców o dzieci, że stanie im się coś złego, spotka je nagła śmierć. Szarf i Majsels twierdzą, że te obawy zostały przeniesione na trzecie pokolenie, a ich symptomy można rozpoznać wśród izraelskich nastolatków.

Dzieci ocalałych z Holokaustu w rozmowach z autorkami raportu opowiadały o skupieniu rodziców na walce o przetrwanie. Ocaleni zawsze starali się przygotować na nieznaną, a świat postrzegali jako groźne miejsce, pełne nieprzewidywalnych wydarzeń. Gromadzili zapasy jedzenia i przedmiotów pierwszej potrzeby, przesadnie troszczyli się o dzieci.

Wiele osób z drugiego pokolenia zaraziło się lękiem swoich rodziców o dzieci, że stanie im się coś złego, spotka je nagła śmierć. Szarf i Majsels twierdzą, że te obawy zostały przeniesione na trzecie pokolenie, a ich symptomy można rozpoznać wśród izraelskich nastolatków.

Z badania wynika również, że osoby, które przetrwały Holokaust miały trudności w tworzeniu ciepłego, wspierającego stosunku do swoich dzieci i były przez nie często postrzegane jako ludzie niedostępni i chłodni. Osoby, które opowiadały o tym, były często opisywane w podobny sposób przez własne dzieci.

Liczba osób mieszkających w Izraelu, które przeżyły Zagładę, spadła po raz pierwszy poniżej 200 tysięcy - poinformowała Fundacja Ofiar Szoah w Tel Awiwie. Ponad połowa z nich to ludzie powyżej 80. roku życia. Średnio co godzinę umiera co najmniej jeden ocalony.

Według dziennika "Haarec" badanie uczonych z Uniwersytetu w Hajfie pokazuje, że podczas gdy osoby z drugiego pokolenia często cierpiały na problemy emocjonalne, to u ich dzieci nie stwierdzono skrajnych zachowań. "Zdecydowanej większości ocalonych z Holokaustu udało się przykładowo wychować dzieci i wnuki, i jestem dla nich pełna podziwu" - napisała Miri Szarf.

Z kolei profesor Awi Sagi-Szwarc, również z Uniwersytetu w Hajfie, opublikował w 2007 roku wyniki badania, które zaprzecza teorii o przenoszeniu traumy na kolejne pokolenia. "Jednym z problemów jest to, że w wielu przypadkach naukowcy rekrutują uczestników badań przez organizacje, które pomagają cierpiącym osobom ocalałym z Holokaustu. To oznacza, że w projektach uczestniczy specyficzny przekrój osób (...), niereprezentatywny dla wszystkich ocalałych" - twierdzi prof. Sagi-Szwarc.

Zadanie 1. (0–1 p.)

Wskaż, który z naukowców zakwestionował teorię o przenoszeniu traumy Holokaustu na kolejne pokolenia, podając argument dotyczący metody badawczej.

- A. Profesor Ofra Majsels
- B. Doktor Miri Szarf
- C. Profesor Awi Sagi-Szwarc
- D. Nie podano nazwiska naukowca.

Zadanie 2. (0–2 p.)

Na podstawie tekstu wskaż, czym różniły się doświadczenia i emocjonalne problemy **drugiego** i **trzeciego** pokolenia Izraelczyków, będących potomkami ocalałych z Holokaustu, w świetle badań uczonych z Uniwersytetu w Hajfie.

- 1. Problemy emocjonalne **drugiego** pokolenia:

.....
.....

- 2. Problemy emocjonalne **trzeciego** pokolenia:

.....
.....

Zadanie 3. (0–1 p.)

Wymień dwie konkretne, rutynowe czynności życiowe podejmowane przez ocalałych z Holokaustu, które świadczyły o ich postrzeganiu świata jako "**groźnego miejsca, pełnego nieprzewidywalnych wydarzeń**".

.....
.....

Zadanie 4. (0–2 p.)

Zdefiniuj pojęcie "**specyficzny przekrój osób**" w kontekście zarzutu profesora Sagi-Szwarc do metody badawczej dotyczącej przenoszenia traumy. Wyjaśnij, w jaki sposób to zjawisko, zdaniem profesora, wpływa na **niereprezentatywność** wyników badań.

1. Definicja "specyficznego przekroju osób":

.....
.....

2. Wpływ na niereprezentatywność wyników:

.....
.....

Zadanie 5. (0–1 p.)

Wyjaśnij znaczenie sformułowania: "**Zdecydowanej większości ocalałych z Holocaustu udało się przykładowo wychować dzieci i wnuki**" w kontekście kontrowersji wokół zagadnienia przenoszenia traumy na kolejne pokolenia.

.....
.....
.....
.....

Zadanie 6. (0–2 p.)

Na podstawie tekstu opisz dwie cechy charakteryzujące relację między ocalałymi rodzicami a ich dziećmi (drugie pokolenie), które następnie zostały zaobserwowane w relacjach drugiego pokolenia z własnymi dziećmi.

1. Cechy relacji 1: **Postawa rodziców (ocaleni):**

Przeniesienie (drugie pokolenie):

.....
.....

2. Cechy relacji 2: **Postawa rodziców (ocaleni):**

Przeniesienie (drugie pokolenie):

.....
.....

Zadanie 7. (0–1 p.)

Podaj, na czym polegał **lęk** przejęty przez drugie pokolenie od swoich rodziców ocalałych z Zagłady.

.....
.....
.....